

“ผ้าเย็บ” อาชีพเสริมแม่บ้าน สานสัมพันธ์ครอบครัว-

ชุมชน

written by กองบรรณาธิการ | สิงหาคม 14, 2018

โดย ขวัญจิต โพธิ์กระสังข์ และ สุริพร โสภากัน

อ.ศิขรภูมิ จ.สุรินทร์ – สตรีและผู้สูงอายุเย็บเศษผ้าส่งโรงงานเป็นอาชีพเสริมหลังว่างเว้นจากทำนา รายได้เดือนละประมาณ 500-1500 บาทต่อคน และสร้างความสัมพันธ์ครอบครัว-ชุมชนไปด้วย

กองหมวดหมู่ของผ้าที่ใช้ในการเย็บบนแคร่หน้าบ้าน

ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ห่างทางดำ [ถนนลาดยางมะตอย] หลายกิโลเมตร ถนนระหว่างชุมชนเป็นหลุมเป็นบ่อ กลับมีระบบเศรษฐกิจเล็กๆ ที่เชื่อมชุมชนห่างไกลเข้ากับอุตสาหกรรมของประเทศ เป็นอาชีพเสริมที่โดดเด่นของกลุ่ม

สตรีและผู้สูงอายุในชุมชน นั่นคือ “ผ้าเย็บ”

ที่บ้านหนองแรด หมู่ที่ 5 ต.ขวาวใหญ่ อ.ศีขรภูมิ จ.สุรินทร์ มีการรับผ้าเศษมาจากโรงงานแล้วนำมาเย็บเพื่อขายต่อ ตั้งแต่การเรียงซ้อนเศษผ้าซั้กิโลขาย ไปจนกระทั่งเย็บเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป

อารีรัตน์ พวกดี เற்றுญิกกลุ่มแม่บ้านหนองแรด วัย 46 ปี เล่ากิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้แก่ผู้สูงวัยในชุมชนว่า กิจกรรมเย็บเศษผ้าทำให้ได้นำมาซึ่งรายได้เดือนละประมาณ 500-1500 บาทต่อคน ที่สำคัญมีรถรับส่งผ้าถึงหนองแรด ผู้สูงวัยของเราไม่ต้องออกนอกพื้นที่ และยังมีส่วนทำให้เกิดรายได้พึ่งพาตนเองได้ไม่เป็นภาระลูกหลาน

เศษผ้าเหล่านี้ส่งมาจากโรงงานอุตสาหกรรมในย่านเมืองหลวง แล้วนำกลับไปขายให้โรงงาน ราคาซื้อผ้าเย็บแพ็คถุงกิโลกรัมละ 4 บาท ใน 1 ถุงมี 25 กิโลกรัมเป็นเงิน 100 บาทต่อถุง

สอน ตื้อแอ้ว วัย 56 ปี เล่าให้ฟังภายหลังจากที่กลับจากตายหญาให้รู้ว่าอาชีพนี้เหมาะกับแม่บ้าน “เป็นงานง่ายๆ ไปได้ออกไปใส ก็สามารถหาเงินได้บ่ยากเลย เป็นอาชีพที่เหมาะกับแม่บ้านหมู่เฮา อยู่บ้านก็ได้เบ็งแยงพี่น้อง ย้อนว่าอยู่เฮือนนี้กะมีผู้ปวยติดเตียง ต้องเบ็งแยงกันไบน่า”

ปัจจุบัน สอน ตื้อแอ้ว ไม่ได้ทำอาชีพนี้แล้ว เพราะอายุมากขึ้น นั่งนานๆ ไม่ได้ แต่บ้านของสอนก็ยังเป็นที่รวบรวมผ้าเย็บส่งโรงงานอยู่

นางสอน ตื้อแอ้ ปัจจุบันเลิกอาชีพเสริมเย็บผ้าส่งโรงงานแล้ว แต่ที่บ้านของเธอก็ยังมีผ้าเย็บกองอยู่เต็ม

เมธวิน โองอินทร์ หรือ ทือป เด็กชายวัย 8 ปี หลานของสอน ตื้อแอ้ ก็เล่าให้ฟังว่า “มีไ้ได้ที่บ่ได้ไปเสียนหนังสือกะอยู่เฮือน เล่นเกมแทน ไปเล่นกับหมู่ๆ แทน ถ้าไ้ได้เฮือน ก็ลื้อช้อยจับซ้อ้นผ้าเศษให้แทน เป็นลางเทื่อ แต่บ่ดุดอก”

อ้อยใจ มณีคำ กลุ่มสตรีบ้านหนองแรด เล่าว่า ช่วงที่ว่างเว้นจากการทำนา ก็จะมีญาติที่นำผ้าจากโรงงานมาให้เพื่อเย็บเป็นเสื้อบ้าง กางเกงบ้าง กระเป๋าบ้าง ผ้าสำหรับเช็ดเครื่องจักรอุตสาหกรรมบ้าง ตามแต่จะมีการสั่งจองเข้ามาให้ทำแล้วเขาก็มารับซื้อไป

อ้อยใจ มณีคำ กลุ่มสตรีบ้านหนองแรด หน้าตู้เก็บผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้าน

“กลุ่มแม่บ้านเราก็จะมีจักรเย็บผ้าอยู่ที่ทำการสถาบันการเงินชุมชนจำนวนหนึ่ง และจะมีอยู่ตามบ้านเรือนของตัวเองบ้างบางส่วน”

อัมพร พวงสด กลุ่มสตรีบ้านหนองแรดอีกคนเสริมว่า พวกตนใช้เวลาว่างจากงานบ้านวันละเล็กน้อยมาเย็บ พอเสร็จก็บรรจูลใส่กระสอบๆ ละ 25 กิโลกรัมๆ ละ 4 บาท แต่ละคนก็ทำได้ 20-30 กระสอบ แล้วแต่ความสะดวกของแต่ละคน ก็ได้คนละ 2,000-3,000 บาท/ครั้ง สำหรับใครที่รับงานตัดเย็บเป็นชุด จำพวกเสื้อหรือกางเกง เขาก็จะมี

รายได้เพิ่มอีก แล้วแต่ว่าใครจะสะดวกทำอะไร

หมู่บ้านหนองแรตยึดอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก แต่การทำนาปีแบบนี้หาว่าต้องใช้ทุนทรัพย์จำนวนมากในแต่ละรอบปี ไพศรี ศรีไพโร ผู้ใหญ่บ้านวัย 52 ปี เล่าว่าในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมสร้างเสริมรายได้อย่างหลากหลาย เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และยังมีกลุ่มรวมกลุ่มกันออกไปรับซื้อของเก่าอีกร่วม 20 คันรถ ซึ่งแต่ละคันก็ไปกันหลายครอบครัว 6-10 คนต่อคัน

นอกจากกิจกรรมสร้างรายได้ ชุมชนบ้านหนองแรตมีกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างหลากหลาย ผู้ใหญ่บ้านได้เล็งกิจกรรมต่างๆ สำหรับสตรี ไม่ว่าจะเป็นการเป็นเลขานุการ เป็นเหรียญกษาปณ์ของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ กลุ่มร้านค้าสหกรณ์ กลุ่มสถาบันการเงิน (สถาบันการเงินถูกจัดตั้งโดยธนาคารออมสินเป็นผู้ให้การสนับสนุน) กลุ่มผู้สูงอายุ รวมทั้งกลุ่มออกกำลังกายที่รวมไปทุกๆ ช่วงวัย

ขวัญจิต โพธิ์กระสังข์ และ สุริพร โสภากัน เป็นผู้เข้าอบรมโครงการอบรมนักข่าวอีสานของเดอะอีสานเรคคอร์ด ประจำปี 2561